

Terugblik juni 2022 en save the date Netwerkbijeenkomst Cultuursensitieve Zorg en Dementie

De afgelopen netwerkbijeenkomst was weer een groot succes! Tijdens deze netwerkbijeenkomst hebben we stil gestaan bij de vorige bijeenkomsten en het project Op Weg. Er werd volop gereageerd tijdens de bijeenkomst. Ook via de chat kregen we veel reacties. Hieronder lees je een terugblik op de verschillende onderwerpen, de dia's van de presentaties volgen daarna.

Terugblik project Op Weg

Leontine Groen – van de Ven heeft een korte update en terugkoppeling gegeven met betrekking tot de huidige stand van zaken van het onderzoek rondom onbegrepen gedrag bij thuiswonende migranten met dementie. De afspraak is dat Leontine dit netwerk op de hoogte houdt van alle toekomstige ontwikkelingen.

Toegang tot zorg voor migranten met dementie en hun mantelzorgers

Gözde Duran heeft een presentatie gegeven met daarin de meest recente resultaten van haar onderzoek. In het onderzoek bekijkt ze wat de obstakels zijn in de toegang tot zorg voor migranten met dementie en hun mantelzorgers en wat verpleegkundigen kunnen doen om die toegang tot zorg voor deze doelgroep te vergroten. De resultaten die gedeeld zijn met het netwerk, zitten nu in het proces om gepubliceerd te worden in het kader van haar promotieonderzoek.

Imean en inzet van zorgtechnologie bij oudere migranten

Sevilay Luiken-Dalli heeft een presentatie verzorgd over het inzetten van zorgtechnologie bij oudere migranten. Zij heeft vanuit Imean de ervaringen met Anne4Care gedeeld en is met het netwerk in gesprek gegaan over dilemma's en mogelijkheden omtrent de inzet van zorgtechnologie. Dit leverde een levendige discussie op waarin het netwerk met elkaar heeft besproken wat we onder zorgtechnologie kunnen verstaan en hoe het eventueel ingezet kan worden zonder het echte contact tussen personen te verliezen.

Oproep om bij te dragen aan het netwerk

Heb jij een interessant onderwerp op casus die je graag met het netwerk wil delen? Ben jij in het bezit van waardevolle ervaringen of expertise en wil je het netwerk daarover graag informeren? Wij zijn altijd op zoek naar bijdragen uit het netwerk zelf! We denken graag met je mee over de mogelijkheden. Neem contact op met Leontine Groen – van de Ven via: lm.groen-vande.ven@windesheim.nl.

Save the date: woensdag 12 oktober 2022

De volgende netwerkbijeenkomst zal plaatsvinden op [woensdag 12 oktober 2022 van 09.30 tot 11.00 uur](#) via Microsoft Teams. Zet deze datum alvast in je agenda.

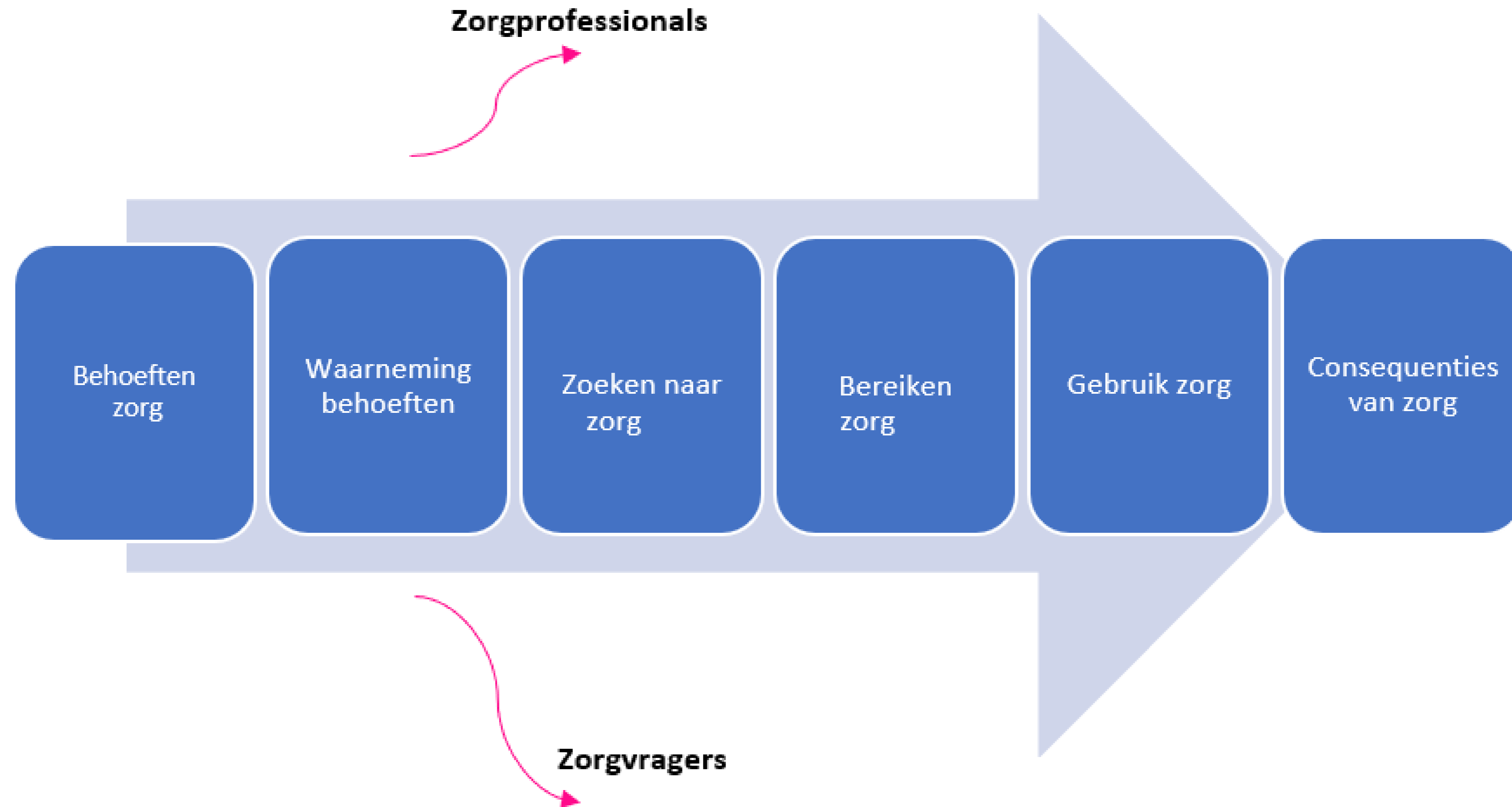

Toegang tot zorg vergroten voor migranten met dementie en hun mantelzorgers

Gözde Duran – Kiraç

Toegang tot zorg

Opbouwen en voortzetten van een relatie

Perspectief en ervaringen van zorgvragers

- Meer behoefte aan ondersteuning van professionals!
- Voorzetten van relatie is afhankelijk van de houding van professionals: tonen van interesse in culturele en religieuze achtergrond is van groot belang.

I: Denk je dat het had geholpen als je van het bestaan van een casemanager wist?

R: Misschien wel, misschien niet. Ik weet niet wat een casemanager doet.

I: Je weet niet hoe een casemanager kan ondersteunen in de zorg voor je moeder?

R: Nee, dat weet ik niet. En ik weet niet waarom niemand mij heeft verwezen naar een casemanager dementie. Misschien is dat een fout van de dokter, misschien is dat mijn fout. Ik weet het niet. Dus ik weet ook niet wat de voor en nadelen van een casemanager zijn.

VU
VRJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Amsterdam UMC

Zorggroep
Almere

sag⁺
Stichting
Amsterdamse
Gezondheidscentra

NETWERK DEMENTIE
IJSEL- EN VECHTSTROMEN

Opbouwen en voortzetten van een relatie

Perspectief en ervaringen van zorgprofessionals

- Professionals ervaren obstakels in het bereiken van migranten;
- Verschil tussen contactpersoon en bijvoorbeeld beslisser zorgt voor obstakels in voortzetten relatie;
- Belangrijk om goed inzichtelijk te hebben wie er betrokken is met welke rol.

“Soms word je teruggefloten door de oudste zoon. Wanneer je bijvoorbeeld iets hebt afgesproken met de dochter. Maar dan kan het niet doorgaan omdat de oudste zoon iets anders wil”

VU
VRJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Amsterdam UMC

Zorggroep
Almere

sag⁺
Stichting
Amsterdamse
Gezondheidscentra

NETWERK DEMENTIE
IJSEL- EN VECHTSTROMEN

Gedeelde culturele achtergrond

Perspectief en ervaringen van zorgvragers

- Er moet aandacht zijn voor culturele, linguïstische en religieuze behoeften van de PmD;
- Maar de zorgverlener hoeft niet per se dezelfde culturele en religieuze achtergrond te hebben!
- Mantelzorgers vragen zich hardop af in hoeverre hun zorgvraag verschilt met die van Nederlandse zorgvragers.

“Cutluur sensitiviteit is eigenlijk persoonsgericht werken. Persoonsgerichte zorg moet altijd passen bij de wensen en behoeften van de persoon met dementie. Het traject van mijn ouders en contact met Nederlandse mantelzorgers heeft mij geleerd dat de verschillen helemaal niet zo groot zijn. Een Nederlandse man kan net zo goed niet willen verzorgd worden door een jonge vrouwelijke verpleegkundige.”

Gedeelde culturele achtergrond

Perspectief en ervaringen van zorgprofessionals

- Professionals vragen zichzelf af of zij met hun Nederlandse culturele achtergrond wel geschikt zijn om zorg te bieden;
- In sommige gevallen verwijzen professionals automatisch door naar collega's met een migratieachtergrond;
- Collega's met migratieachtergrond zetten soms andere strategieën in maar geven ondanks dat aan óók behoefte te hebben aan meer vaardigheden!

R: Moeder wilde geen professionele zorg. We hebben wel professionele zorg kunnen inzetten voor haar diabetes en dat kwam omdat ik zei: je krijgt thuiszorg. Punt. Ik vroeg haar niet of ze professionele zorg wilde, ik besloot dat dat nodig was en communiceerde dat. Zij accepteerde dat omdat een professional dat tegen haar zei.

I: Dat is interessant. Kun je eens uitleggen waarom je dat op die manier hebt gedaan?

R: Ik zag dat haar dochter (mantelzorger) leed. En ik ken haar cultuur. Ik weet dat ze het niet van haar dochter zal accepteren, maar wel van mij als professional.

Culturele kennis en vaardigheden

Perspectief en ervaringen van zorgvragers

- Het is belangrijk dat er kennis aanwezig is over de culturele achtergrond van de PmD;
- Logisch dat je niet alles weet, maar we zijn bereid te helpen!

VU
VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Amsterdam UMC

Zorggroep
Almere

sag⁺ Stichting
Amsterdamse
Gezondheidscentra

NETWERK DEMENTIE
IJSEL- EN VECHTSTROMEN

Culturele kennis en vaardigheden

Perspectief en ervaringen van zorgprofessionals

- Zowel professionals met als zonder migratieachtergrond hebben meer behoefte aan kennis en vaardigheden;
- Vooral het kunnen vragen van de juiste vragen (uitvragen symptomen, klachten, situatie) is veel behoefte aan;
- Professionals voelen zich onzeker (door hun Nederlandse achtergrond) bij het bespreekbaar maken van gevoelige onderwerpen;
- Onzekerheid komt o.a. door angst voor beschuldigingen van discriminatie en het gevoel alsof je alles moet weten en kunnen;
- Niet zozeer kennis is nodig, maar vaardigheden om *zelf* achter die kennis te komen!

VU
VRJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Amsterdam UMC

Zorggroep
Almere

sag⁺ Stichting
Amsterdamse
Gezondheidscentra

NETWERK DEMENTIE
IJSEL- EN VECHTSTROMEN

Stereotypen en aannames

Perspectief en ervaringen van zorgprofessionals

- Professionals zien migranten als “anders” en vertellen over migranten in termen van verschillen;
- Aanname van veel professionals: ik met mijn Nederlandse achtergrond ben niet geschikt de juiste zorg te bieden.

R: We hebben een collega met een migratieachtergrond en ik dacht dat is mooi! Dan kan zij de patiënt beter begeleiden want ze spreken in dezelfde taal. Maar ze schaamde zich.

I: Wie? De mantelzorger?

R: De mantelzorger en de persoon met dementie. Allebei. En ze zeiden: nee, we willen niet naar jouw collega door de cultuur. We weten dat er veel wordt geroddeld. Ik vertelde over de geheimhoudingsplicht van mijn collega maar ze bleven erbij: We willen niet naar jouw collega. We willen graag bij jou blijven.

VU
VRJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Amsterdam UMC

Zorggroep
Almere

sag⁺ Stichting
Amsterdamse
Gezondheidscentra

NETWERK DEMENTIE
IJSEL- EN VECHTSTROMEN

Samenwerking met en binnen families

Perspectief en ervaringen van zorgvragers

- Mantelzorgers geven allemaal aan meer ondersteuning nodig te hebben van professionals;
- Deze steun moet gericht zijn op de bemiddelende rol tussen professionals en familie

“Ja, ondersteunen met mijn broer en hele familie. Uitleggen wat er aan de hand is. Dat we dat kunnen bespreken in een groep. En dat heb ik nu heel erg gemist. Ik ben daarom ook van mezelf weggelopen. Ik wist namelijk niet hoe ik ermee overweg moest gaan”

VU
VRJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Amsterdam UMC

Zorggroep
Almere

sag⁺ Stichting
Amsterdamse
Gezondheidscentra

NETWERK DEMENTIE
IJSEL- EN VECHTSTROMEN

Samenwerking met en binnen families

Perspectief en ervaringen van zorgprofessionals

- Casemanagers en POHers ervaren moeilijkheden in samenwerking met families;
- Verschillen in overtuigingen en kennis binnen families aanwezig, evenals spanningen;
- Casemanagers denken een mediërende rol te kunnen hebben binnen families, door bijvoorbeeld de groepsdynamiek binnen de familie te begeleiden

VU
VRJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Amsterdam UMC

Zorggroep
Almere

sag⁺ Stichting
Amsterdamse
Gezondheidscentra

NETWERK DEMENTIE
IJSEL- EN VECHTSTROMEN

Taalbarrière

Perspectief en ervaringen van zorgvragers

- Iedereen ervaart een taalbarrière tussen PmD en professionals;
- Deze taalbarrière maakt het lastig contact op te bouwen en voort te zetten;
- Wanneer mantelzorger Nederlands spreekt, is er nog steeds voorkeur voor informatiemateriaal in eigen taal

VU
VRJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Amsterdam UMC

Zorggroep
Almere

sag⁺ Stichting
Amsterdamse
Gezondheidscentra

NETWERK DEMENTIE
IJSEL- EN VECHTSTROMEN

Taalbarrière

Perspectief en ervaringen van zorgprofessionals

- Iedereen ervaart een taalbarrière tussen PmD en professionals;
- Maar steeds meer communicatie mogelijk met mantelzorgers doordat jongere generaties wel Nederlands spreken;
- Professionals zijn wantrouwend over vertaling: gevoel dat er soms bewust onjuist of onvolledig vertaald wordt

“Ik weet het niet. Ik vertrouw het niet maar wat kan ik doen? Dit is de enige informatie die ik krijg”

VU
VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Amsterdam UMC

Zorggroep
Almere

sag⁺ Stichting
Amsterdamse
Gezondheidscentra

NETWERK DEMENTIE
IJSEL- EN VECHTSTROMEN

Hulpmiddel: Goed Gesprek over het betrokken (in)formele netwerk

- Vooral het gesprek: uitgedaagd om vragen te stellen en eigen aannames los te laten;
- In kaart brengen van alle betrokkenen en hun rollen/taken;
- Overzichtelijk maken wat er nog meer nodig is

VU
VRJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Amsterdam UMC

Zorggroep
Almere

sag⁺ Stichting
Amsterdamse
Gezondheidscentra

NETWERK DEMENTIE
IJSEL- EN VECHTSTROMEN

Hoe nu verder?

- Januari 2023 – november 2023: Test hulpmiddel in de praktijk
- 2024: hulpmiddel op de markt

VU
VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Amsterdam UMC

Zorggroep
Almere

sag⁺ Stichting
Amsterdamse
Gezondheidscentra

NETWERK DEMENTIE
IJSEL- EN VECHTSTROMEN

Inzet zorgtechnologie bij ouderen met een migratieachtergrond

Netwerkbijeenkomst Culturele Diversiteit & Dementie

01-06-2022

Stellingen

1. Ouderen met een migratieachtergrond zijn digitaal vaardig?
2. De financiering van zorgtechnologie is goed geregeld?
3. Zorgtechnologie zorgt ervoor dat je langer thuis kunt blijven wonen?

Inzet van Anne4care in 2020

- Veelal nog onbekend bij de doelgroep
- Er is veel angst en wantrouwen
- Het is een hulpmiddel
- Ervaring opgedaan bij acceptatie en implementatie van zorgtechnologie
- In samenwerking met TOPFIT onderzoek gedaan, waarbij de ouderen als co-onderzoekers hebben deelgenomen.

Zorgtechnologie

Verschillende vormen van technologie

- Gezondheid (medido)
- Welzijn (activiteiten, spellen, films, muziek, dagstructuur)
- Sociale contacten bevorderen (beeldbellen)
- Robot (inzet bij bewegen, eenzame ouderen)
- Domotica (bewegingsensoren, leefstijlmonitoring, via een app te besturen lichten/gordijnen)

Zorgtechnologie

Wat willen de ouderen zelf en staan zij open voor zorgtechnologie?

1. De vergrijzing, van 1,2 miljoen naar 2.9 miljoen
2. Ouderen die tot de lage SES behoren
3. Personeelstekort in de zorg
4. Toename van de uitgaven voor de zorg

Welke ervaring hebben
jullie met inzet van
zorgtechnologie bij
ouderen met een
migratieachtergrond?

hogeschool
Windesheim

IMEAN